

Razumni rok v izvršilnem postopku

Odškodninski zahtevek zaradi prekoračitve razumnega časa za odločanje je bil zavržen kot prepozen zaradi neupoštevanja izvršilne faze kot integralnega dela postopka - kršitev

Dejstva:

V teku sodnega postopka, ki je bil uveden v letu 1994 proti nacionalnemu inštitutu za socialno varnost zaradi ponovne ocenitve vrednosti pokojnine, je bila v pritožnično korist izdana sodba, ki je postala pravnomočna v januarju 2004. Zaradi neplačila prisojenega zneska se je pritožnica obrnila na izvršilnega sodnika, da izda rubežni nalog v januarju 2005. Tožba „Pinto“¹, ki jo je pritožnica vložila v maju 2005, da bi izterjala odškodnino zaradi dolgotrajnosti postopka, je bila obravnavana kot prepozna, ker italijansko sodišče kot dokončne notranje odločbe, od katere se šteje začetek šestmesečnega roka za vložitev tožbe, ni upoštevalo tiste, ki jo je izdal izvršilni sodnik, temveč tisto, ki jo je pred tem izdal sodnik, ki je odločil o zahtevku. V nedavni sodni praksi pa je italijansko kasacijsko sodišče sprejelo stališče v zvezi s problematiko ločevanja glavnega postopka od izvršilnega postopka v korist celovite presoje še razumnega trajanja postopka.

Pravo:

V predmetni zadevi je treba razrešiti naslednji vprašanja:

1) ali se v smislu postopka „Pinto“ odločitev izvršilnega sodnika lahko šteje za „dokončno notranjo odločbo“ v smislu 35. člena Konvencije

in

2) če da, ali zavrženje zahteve za pravično nadomestilo na podlagi presoje „Pinto“ predstavlja kršitev pritožnične pravice do postopka v razumnem roku v smislu prvega odstavka 6. člena Konvencije.

a) dopustnost pritožbe pred Sodiščem

Člen 35, paragraf 1 (rok šest (6) mesecev): Ugovor tožene države, da naj bi bila pritožba pred Sodiščem prepozna, je bil zavržen iz razlogov, ki so navedeni v nadaljevanju.

b) glede temelja

Člen 6, paragraf 1 (razumni rok): Čeprav ni bilo poudarjeno v sodni praksi Sodišča, gre preobrat, ki ga je storilo Kasacijsko sodišče v letu 2016, v smer celovitega pristopa do vprašanja trajanja postopka. Še v času poteka predmetne zadeve pa so italijanski sodni senati vendarle dosledno ločili temeljni sodni postopek od postopka izvršbe. V zadevi, ko je bila izdana sodba proti državi, v skladu s sodno prakso Sodišča pritožnica niti ni bila zavezana sprožiti izvršilnega postopka: ko je sodba postala zavezujoča in izvršljiva v januarju 2004, se je namreč tožena država zavedala oz. bi se morala zavedati, da mora prostovoljno plačati pritožnici dolgovani znesek, pri čemer ji izvršitev sodbe ni povzročala posebnih težav. Ker nacionalni administrativni organ prisojene obveznosti ni prostovoljno plačal, je bilo treba zagotoviti pritožnično pravico z izdajo sklepa o rubežu s strani izvršilnega sodnika. Ta odločitev mora biti torej upoštevana kot „notranja dokončna odločitev“ kot del glavnega postopka.

Kar zadeva trajanje postopka, izhajajo gledano v celoti (od 1994 do 1998 in nato od 1999 do 2005) njegova prekomernost iz kriterijev, ki so bili uveljavljeni v sodni praksi Sodišča in iz njegovih zaključkov v številnih podobnih zadevah.

Sklep: Kršitev (soglasno).

Člen 41: 3000 EUR za nepremoženjsko škodo;

¹ Opomba prevajalca sodnika Vladimira Horvata: Gre za tožbo na podlagi zakona, poimenovanega po italijanski zadevi tožnika Pinta; podobno kot pri nas zadeva „Lukenda“.